

Kære Cavlingkomité,

Da 11-årige Villads Hagelund Olsen trak vejret for sidste gang, var han kureret for den kræftsygdom, som drengen og hans familie havde kæmpet imod i et år. Alligevel døde han i december 2022 i sin fars arme hjemme på gården på Stevns af en skimmelsvamp fra Rigshospitalet. Villads blev helbredt, men han mistede livet, fordi landets førende hospital ikke formåede at beskytte ham mod hospitalets bygninger.

Tre journalister har i Berlingske dokumenteret, hvordan bygningen Rigshospitalet har påført en lang række sårbare patienter livsfarlige svampeinfektioner. De har dokumenteret flere hundrede tilfælde af skimmelsvamp i bygningen, og at mindst 28 patienter er blevet smittet. Det er i sig selv en opsigtsvækkende historie. Men det er lige så opsigtsvækkende, at hospitalet bevidst fortiede sandheden.

Det var nemlig aldrig meningen, at patienter eller pårørende nogensinde skulle få at vide, at de var blevet mere syge end de behøvede, og at det var Rigshospitalets ansvar. Kun på grund af artiklerne ved de det i dag. Regionen og hospitalet forsøgte flere gange at tilbageholde oplysninger og udleverede gentagne gange massivt fejlbehæftede aktindsigter. Men journalisterne afdækkede alligevel forløbet lag for lag:

- Først kunne journalisterne fortælle, hvordan kræftsyge børn ikke blev tilstrækkeligt beskyttet af den forebyggende behandling mod skimmelsvampe, hospitalet gav dem.
- Så kom det frem, hvor omfattende problemerne med skimmel i bygningerne var. At antallet af skimmeludbrud i Rigshospitalets skulle tælles i hundreder.
- Så kom det frem, at smitten af en række patienter kom direkte fra Rigshospitalets bygninger.
- Og derefter kom det frem, at omfanget af smittede var langt større, end offentligheden nogensinde havde fået at vide. Flere fik et mærkbart forværret sygdomsforløb af smitten.
- Så kunne journalisterne afdække et konkret forløb om et helbredt, kræftramt barn, som endte med at miste livet på grund på Rigshospitalets skimmelsvamp. Andre dødsfald efterforskes nu.
- Og derefter kunne de vise, hvordan Rigshospitalet bevidst har tilbageholdt oplysninger om smitekilden, og at de overfor offentligheden har givet et stærkt fordrejet billede af sagen.

Direktionen på Rigshospitalet har altså kendt til både dødsfaldet, de smittede patienter, den mangelfulde behandling, og til det faktum, at svampen kom fra hospitalets egne bygninger, siden januar 2023. Men hverken Villads Hagelund Olsens forældre eller forældrene til de andre syge børn fik noget at vide. I stedet blev pårørende bedt om at overveje, om smitten kunne komme fra deres egne hjem.

Journalisternes omfattende dækning har haft en lang række konsekvenser:

- Patienter kan nu søge erstatning for svampeinfektioner fra hospitalet. 12 sager bliver behandlet, mens myndighederne er gået ind i sagen. Myndighederne underkender hospitalets ageren.
- Hospitalet har bedt regionsrådet om midler til at håndtere skimmelproblemet. Derudover har hospitalet hævet rengøringsstandarden samt ændret den forebyggende behandling, leukæmiramte får. Siden januar er ingen kræftsyge børn smittet af den pågældende skimmelsvamp. En lang række rum, hvor skimmelsvamp trivedes, er blevet renoveret, og der er indkaldt ekspertstøtte fra udlandet til at få fjernet svampeproblemerne på hospitalet.
- Patienter, som hospitalet vidste var smittet fra hospitalets bygninger, er blevet informeret om hospitalets medansvar i deres sygdom, mens nye smittede patienter er blevet opdaget.
- Hospitalet arbejder i øjeblikket på en plan for, hvordan de kan indlægge kræftsyge børn uden at udsætte dem for smitte med skimmelsvamp.

Kun fordi en af journalisterne i forbindelse med sit barns fødsel fandt mørke pletter på Rigshospitalets vægge, begyndte sagen at rulle. Havde det ikke været for journalisternes arbejde, ville flere pårørende i dag leve i den tro, at de selv var skyld i deres barns sygdom. Det er i virkeligheden forløbets egentlige skandale. Derfor fortjener Ronja Pilgaard, Christian Birk og Lars Nørgaard Pedersen årets Cavlingpris.

Mvh Michael Lund